

EPIDEMIOLOGIA ZOOANTROPONozELOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Daniela Gamureac

Conducător științific: Vasile Sofronie

Disciplina de epidemiologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Peste 60% dintre agenții patogeni umani sunt de origine zoonotică și circa 20% din toate bolile și decesele umane în țările slab dezvoltate sunt atribuite zooantropozelor endemice. La nivel global, acestea cauzează 2,7 milioane de decese și 2,4 miliarde de îmbolnăviri anual. **Scopul lucrării.** Analiza situației epidemiologice în Republica Moldova privind circulația zooantropozelor și zonele cu risc sporit. **Material și metode.** A fost folosit studiul longitudinal retrospectiv pe raportarea și analizarea situației epidemiologice a zooantropozelor în Republica Moldova pe perioada anilor 2012-2022, datele au fost colectate din forma nr. 2 Raport privind unele boli infecțioase și parazitare înregistrate. **Rezultate.** Pe parcursul anilor 2012-2022 au fost înregistrate 5 cazuri de tularemie dintre care 40% au fost în Cahul; 18 cazuri de antrax - în Cahul 55,6% și Soroca 33,3%; 52 cazuri de leptospiroză - în Briceni 34,6%, Dondușeni 11,5% și Drochia 11,5%; 5 de yersinioză - în Chișinău, Edineț, Ialoveni, Strășeni, Slobozia; 2 de rabie - în Chișinău și Căușeni. 95,1% din cazuri s-au înregistrat la adulți, iar 4,9% la copii dintre care 3,7% copii cu vârsta cuprinsă între 6-17 ani, 1,3% cu vârsta 3-6 ani. Din numărul total de cazuri, prevalează zooantropozele în mediul rural fiind 80,5%. Sezonalitatea la antrax este în lunile calde ale anului: iunie 11,1%, iulie 22,2%, august 11,1%, septembrie 55,6%; în restul lunilor nu s-a înregistrat nici un caz. Cea mai mare rată de leptospiroza s-a notificat de 34,6% în luna septembrie, apoi 23,1% în luna august și 15,4% în luna iulie. **Concluzii.** Zooantropozele reprezintă o povară pentru sistemele de sănătate la nivel global, iar în Republica Moldova, deși cazuri înregistrate sunt numărate, prevalează morbiditatea în mediul rural 80,5% în lunile calde al anului. **Cuvinte-cheie:** zooantropoze, boli infecțioase, zone cu risc sporit.

EPIDEMIOLOGY OF ZOOANTHROPONOSSES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Daniela Gamureac

Scientific adviser: Vasile Sofronie

Epidemiology Discipline, Nicolae Testemițanu University

Background. More than 60% of human pathogens have zoonotic origin and about 20% of all human diseases and deaths in underdeveloped countries are attributed to endemic zoonotic diseases. Globally, they cause 2.7 million deaths and 2.4 billion illnesses annually. **Objective of the study.** Analysis of the epidemiological situation in the Republic of Moldova regarding the circulation of zoonotic diseases and high-risk areas. **Materials and Methods:** The retrospective longitudinal study was used on the reporting and analysis of the epidemiological situation of zooanthroposes in the Republic of Moldova during the years 2012-2022, the data were collected from form nr. 2 Report on some registered infectious and parasitic diseases. **Results.** During the years 2012-2022, were registered 5 cases of tularemia, of which 40% were in Cahul; 18 cases of anthrax - in Cahul 55.6% and Soroca 33.3%; 52 cases of leptospirosis - in Briceni 34.6%, Dondușeni 11.5% and Drochia 11.5%; 5 of yersiniosis - in Chisinau, Edineț, Ialoveni, Strășeni, Slobozia; 2 of rabies - in Chisinau and Causeni. 95.1% of the cases were registered in adults, and 4.9% in children, of which 3.7% children aged between 6-17 years, 1.3% aged 3-6 years. Out of the total number of cases, zooanthroposis prevails in rural areas, being 80.5%. Anthrax seasonality is in the warm months of the year: June 11.1%, July 22.2%, August 11.1%, September 55.6%; in the rest of the months no case was registered. The highest leptospirosis rate was reported at 34.6% in September, then 23.1% in August and 15.4% in July. **Conclusions.** Zooanthroposes represent a burden for health systems globally, and in the Republic of Moldova, although registered cases are counted, morbidity prevails in rural areas 80.5% in the warm months of the year. **Keywords:** zooanthroposes, infectious diseases, high risk areas.